

19. desember 2023

Statsbudsjettet for 2025 – innspill fra Creo

Creo – forbundet for kunst og kultur er Norges største kunstnerorganisasjon med nesten 11.000 medlemmer. Creos medlemmer arbeider innenfor alle deler av kulturlivet; Noen er artister, noen er utøvende musikere i et band, i et ensemble, i en kirke eller i et orkester. Noen er pedagoger eller underviser i musikk eller andre kunstfag i grunnskolen, på videregående skoler, i private og kommunale kulturskoler, ved en høyskole eller et universitet. Noen er låtskrivere eller komponister eller begge deler. Noen danser ballett eller moderne dans, noen jobber med lyd og lys eller gjør andre ting «bak scenen» og noen er musikkterapeuter.

I Meld.St. 22 (2022-2023) Kunstnarkår etableres følgende samfunns mål for kulturpolitikken:

Eit velfungerande og godt samfunn inneheld og legg til rette for kunst og kunstnarar – fordi kunst bidreg til meiningsfulle liv og dimed meningsfull samfunnsutvikling, men òg fordi kunsten er ein viktig del av den demokratiske infrastrukturen, som rom for frie ytringar og diskusjon.

Dette er overordnede mål Creo kan stille seg bak. Men dette er abstrakte mål som i den praktiske politikken må fylles med innhold. Et aktivt og mangfoldig kunst- og kulturliv er viktig for å gi den enkeltes liv et rikere og mer fullverdig innhold. Kultur bidrar også til verdiskapning, kompetanse, læring, helse og toleranse. Kunst- og kulturuttrykk har en verdi i seg selv og for seg selv.

Forsvarets musikk (FMUS) forvalter og formidler en sentral del av Norges musikkhistorie, og den militære kulturarv og tradisjon. På oppdrag fra staten forvalter og formidler Forsvarets musikk (FMUS) en sentral del av Norges musikkhistorie samt den militære kulturarv og tradisjon. FMUS skal samtidig utgjøre et bindeledd mellom Forsvaret og sivilsamfunnet gjennom en bredt og variert anlagt konsertaktivitet og som en viktig del av Norges totale kulturelle infrastruktur. Dette er FMUS sin samfunnsrolle. FMUS skal også bidra til ivaretagelse og videreutvikling av militær profesjonsidentitet og profesjonskultur.

FMUS besitter i dag meget høy faglig kvalitet, men denne kvaliteten er svakt forankret og beskrevet i Forsvarsdepartementet og i Forsvaret. Forsvarsdepartementet og Forsvaret som eier har gjennom 200 år i svært liten grad uttrykt noen faglig ambisjon eller forståelse for hvordan kulturinstitusjonen FMUS skal forvaltes på en god måte, med unntak av St meld 19 (1992 – 1993) Om Forsvarsmusikken og St.meld 33 Kultur å forsvare (2008 – 2009). Den siste meldingen tok til orde for en styrking av Forsvarets musikk gjennom en gradvis og moderat opptrapping. Nå, 14 år etter ser vi at det motsatte har skjedd. Musikerstillinger har gått tapt, og stadige trusler om nedskjæringer og nedleggelse fører til stress og helseplager for de ansatte. Dette er dokumentert i undersøkelsen Arbeidsmiljø og helseprofil hos musikere – en spørreundersøkelse blant profesjonelle militære og sivile musikkorkestre i Norge.

Mangelen på økonomisk prioritering og faglige ambisjoner gjør at virksomheten verken drives i tråd med de politiske føringene som er beskrevet gjennom stortingsmeldinger eller i henhold til sektoransvarsprinsippet i Staten. Vi ser at FMUS gis svært liten mulighet for å utnytte sitt fulle potensiale som kulturinstitusjon i dagens forvaltningsmodell med gjentakende nedleggingsforslag, interne endringsprosesser, og uforutsigbare og stadig dårligere økonomiske vilkår.

Forsvarets musikk trenger en stabil og forutsigbar organisasjon med en bærekraftig struktur. Det må avsettes tilstrekkelige driftsmidler slik at hele samfunnsoppdraget kan løses, og forsvarsmusikkens egenart som kulturbærer i Forsvarets uniform må styrkes.

- ***Vi foreslår derfor at regjeringen utarbeider en egen stortingsmelding for Forsvarets musikk.***

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Hans Ole Rian".

Hans Ole Rian
Forbundsleder
Creo – forbundet for kunst og kultur